

El contrapoder de Madrid impacta en la represa del diàleg amb Catalunya

El triomf d'una dreta molt agressiva i d'un nacionalisme espanyol rearmat serà un entrebanc més a la sortida negociada del conflicte polític en ple tràmit dels indults

Sánchez encaixant la mà amb Aragonès a la cimera de Pedralbes del 2018. | Flickr Moncloa

La victòria esclatant d'Isabel Díaz Ayuso, que en tindria prou amb l'abstenció de Vox per poder governar a Madrid (<https://www.naciodigital.cat/noticia/219550/pp-vox-tindrien-majoria-absoluta-madrid-segons-sondeig>), té múltiples implicacions. També pel que fa a Catalunya i a la resolució del conflicte polític que Pedro Sánchez, amb més retòrica que pràctica, s'ha compromès a encarrilar. Ayuso, que ha obtingut més escons que tota l'esquerra junta i ni tan sols necessitarà el vot afirmatiu de Vox per governar, s'erigirà en antagonista de Sánchez i farà virar encara més el PP cap a la dreta. Context més complicat per al PSOE en un moment en què a Catalunya les negociacions per formar Govern continuen encallades i la Moncloa s'ha compromès a reprendre la taula de diàleg al mateix temps que es tramiten els indults i continua pendent la reforma de la sedició.

El flux resultat de l'esquerra a Madrid frenarà les aspiracions de Sánchez de convocar eleccions a l'Estat, de manera que l'horitzó de la legislatura torna a desplaçar-se fins al 2023. És l'any en què Pere Aragonès, si prospera la seva investidura, s'hauria de sotmetre a una qüestió de confiança (<https://www.naciodigital.cat/noticia/217718/nou-estat-major-al-rescat-social-claus-acord-erc-cup>). Aquests dos anys són els únics que té assegurats el candidat d'ERC com a president, i

constitueixen el marge que els republicans -amb el suport de la CUP i la incògnita de Junts- volen atorgar a la taula de diàleg. Sánchez ja sap que no pot comptar amb el PP per una solució conjunta al cas català -Pablo Casado ha abandonat el presumpte moderantisme de la tardor-, i ara també veu com Unides Podem surt debilitada fins al punt que Pablo Iglesias deixa la política (<https://www.naciodigital.cat/noticia/219556/pablo-iglesias-se-va-casa-no-contribueixo-sumar>).

És amb una Ayuso forta que s'hauran d'encarrilar uns indults que han estat a mercè del calendari electoral, primer el català i després el madrileny. El Tribunal Suprem té previst entregar aquest mateix mes de maig el seu dictamen sobre els condemnats de l'1-O, i la decisió final correspondrà al consell de ministres. L'informe del Suprem no és vinculant, i es dona per fet que serà contrari a la mesura de gràcia. Els nou condemnats per sedició van veure tombat el tercer grau després de les eleccions catalanes i estan pendents de la decisió del govern espanyol. Sánchez també es juga l'estabilitat al Congrés en aquesta carpeta amb una ERC que desconfia obertament del PSOE però evita desmarcar-se'n en les principals votacions davant l'auge de la dreta.

[noticiadiari]2/219521[/noticiadiari]

En el cas de Junts, el resultat també serveix -així s'han pronunciat diversos dirigents del partit a les xarxes després de conèixer el resultat a Madrid- per desconfiar encara més de la taula de diàleg. Significatiu és el tuit de l'expresident Quim Torra: "I de debò, la resposta de la Catalunya del 52% a tot plegat és dilapidar dos anys en una taula del diàleg inútil". S'hi ha sumat Joan Canadell, número tres de Junts a les eleccions: "Avui ha mort la taula de diàleg, si és que respirava. Després de la victòria de PP i Vox, el PSOE no podrà cedir en res". L'única opció, segons l'expresident de la Cambra, és anar "tots a una per culminar el procés i vetllar pels interessos reals de la gent".

Al triomf de la dreta s'hi suma, en clau catalana, l'adeu d'Iglesias. L'exvicepresident segon del govern espanyol és un dels dirigents més sensibilitzats amb l'encarrilament del conflicte català: s'ha posicionat a favor del referèndum, ha visitat els presos i ha fent de pont entre el PSOE i el sobiranisme. Es va veure, per exemple, en la moció de censura de Pedro Sánchez -va interlocutar directament amb Carles Puigdemont- i en l'aprovació dels pressupostos de la Moncloa. Ara l'independentisme perd un aliat a l'hora de fer forat -escàs en les resultats- en les posicions del PSOE.

La resurrecció de l'aznarisme

El d'Ayuso serà el govern més a la dreta en 26 anys, que són els que porta governant el PP en aquell territori. Mai com ara ha tingut l'extrema dreta sense matisos, Vox, la posició de poder que ara té. La conquesta conservadora es va fer per etapes. Madrid havia estat un feu de l'esquerra en els inicis de la Transició. Li va costar al PP fer-se amb el ceptre del territori. Els primers vuit anys ho va fer amb Alberto Ruiz Gallardón (1995-2003). A les eleccions del 2003, amb el "tamayazo" (una operació política teixida per baixos fons de la política i els negocis, amb suposada compra de dos diputats socialistes inclosa) va impedir l'alternança i la candidata del PP, Esperanza Aguirre, va accedir a la presidència. Els populars ja no l'abandonarien en dècades.

La consolidació del PP a la Comunitat va coincidir i es va retroalimentar amb el domini de José María Aznar al capdavant del partit i del govern espanyol. L'aznarisme, que es va veure obligat a fer concessions a CiU en la primera legislatura amb el Pacte del Majèstic, al no disposar de majoria al Congrés, es va endurir després del 2000. El projecte aznarista es basava en una revisió molt a la dreta dels pactes del 1978. En un doble sentit: en els valors ideològics i en la recentralització de l'Estat.

[noticia]219396[/noticia]

Des del control de la Comunitat, i amb el predomini mediàtic construït al llarg dels anys, Madrid va esdevenir un temible nucli de poder. Una estructura que en temps de governs del PP -en l'etapa de Mariano Rajoy- ha condicionat les polítiques i, quan ha governat el PSOE, ha fet de contrapoder. Quan no actua realment com un Estat dins de l'Estat, però amb voluntat d'apropiar-

se de tot l'imaginari de l'espanyolitat. L'analista Jordi Amat explicava en un article moltes claus mediàtiques d'aquest conglomerat de dreta extrema fortificat entorn la Puerta del Sol, centrant-ho en la figura de Federico Jiménez Losantos.

El triomf d'una dreta molt nacionalista

El bloc de poder que representa Madrid no contribuirà gens a apaivagar les tensions ni a superar el conflicte polític entre Catalunya i l'Estat. Ans el contrari. El discurs d'Ayuso ha estat en aquest terreny sempre agressiu. Ho va tornar a demostrar recentment quan va participar en la campanya del PP català (<https://www.naciodigital.cat/noticia/215709/ayuso-afirma-acte-pp-catalunya-ja-no-es-enveja-ningu>) : "Són els independentistes els que roben a Catalunya", va ressaltar la presidenta madrilenya.

[noticia]215709[/noticia]

La victòria de la combinació Ayuso-Vox dificulta encara més una via negociada per superar el conflicte polític. La pressió contra Pedro Sánchez i la coalició amb Podem es farà més forta i Madrid exercirà amb agressivitat un paper de guardià de les essències pàtries contra tota vel·leïtat pactista. Sánchez, que surt afeblit del pols madrileny, pot trobar pocs alicients per entrar de manera decisiva en un camí de diàleg sincer.

Les claus d'un "paradís fiscal"

Les implicacions del resultat electoral del 4-M a Catalunya no seran només polítiques. Madrid ha emergit com un actor polític de primer ordre, però també econòmic. En bona part gràcies a la seva política fiscal. La Comunitat ha sabut aprofitar l'efecte capitalitat per rebaixar o anul·lar tributs (<https://www.naciodigital.cat/noticia/212264/abaixar-impostos-mantenir-ingressos-aixi-practica-madrid-dumping-fiscal>) i atraure la domiciliació d'empreses amb rendes altes de l'estat espanyol. Rendes que, establint-se a Madrid, s'estalvien el pagament d'impostos en els territoris on ho haurien de fer.

La fiscalitat de Madrid s'ha beneficiat de tots els recursos propis de ser capital, dels ingressos propis d'una comunitat uniprovincial (tenen transferides les competències de les antigues diputacions), i d'una estructura demogràfica que és un avantatge a l'hora de gestionar recursos, especialment en infraestructures. La Comunitat de Madrid té un milió menys d'habitants que Catalunya i una superfície quatre vegades inferior. De fet, l'acord entre el PSOE i ERC per als pressupostos de l'Estat incloïa una futura harmonització d'impostos per impedir una competència deslleial.

[noticia]212264[/noticia]

El "paradís fiscal" madrileny és vist com una competència deslleial a Catalunya i també en les altres comunitats. Des de Catalunya, el Cercle d'Economia ha advertit en diverses ocasions contra el model Madrid (<https://www.naciodigital.cat/noticia/212647/via-austriacista-cercle-economia-parar-peus-madrid>) i ha fet una crida a afrontar amb decisió el lideratge de la Comunitat. Qui ha connectat més amb aquesta inquietud ha estat el president valencià, Ximo Puig, qui ha arribat a equiparar, amb ironia, el dúmping fiscal madrileny amb un "moviment independentista".

Les eleccions madrilenyes consoliden, de moment, el nucli dur del poder a la Comunitat. Blinden la posició d'un capitalisme estretament vinculat a l'Estat i reaci a tot canvi estructural que qüestionari l'actual correlació de forces a Espanya. La revisió del relat oficial de la Transició ha estat un altre dels seus objectius. Només cal veure com s'ha passat d'enaltir en el passat la figura de Santiago Carrillo i el paper històric del PCE a convertir un dels seus hereus, Podem i IU, com el dimoni a abatre. Pels que continuaran governant Madrid, Catalunya és un altre anemic a derrotar.